

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

B-dul Libertății nr. 16, sector 5, București, tel / fax: 318.18.69, e-mail biroupresa@insse.ro

Biroul de presă

COMUNICAT DE PRESĂ

Nr. 50 din 6 martie 2013

Produsul intern brut în trimestrul IV și anul 2012
- date provizorii (1) -

Evoluția Produsului intern brut trimestrial

		Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	An
- în % față de perioada corespunzătoare din anul precedent -						
Serie brută	2010	97.8	99.5	98.3	99.5	98.9
	2011	101.5	101.2	104.1	101.6	102.2
	2012	100.1	101.3	99.7	100.3	100.3
Serie ajustată sezonier	2010	96.7	98.8	98.8	100.1	-
	2011	101.6	101.0	103.0	102.0	-
	2012	100.8	101.4	99.8	100.1	-
- în % față de trimestrul precedent -						
Serie ajustată sezonier	2010	99.6	100.5	99.3	100.8	-
	2011	101.1	99.8	101.3	99.8	-
	2012	99.9	100.4	99.7	100.1	-

Serie ajustată sezonier

Produsul Intern Brut - date ajustate sezonier - estimat pentru trimestrul IV 2012 a fost de 148980,8 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 0,1% atât față de trimestrul III 2012 cât și față de trimestrul IV 2011.

Serie brută

Produsul Intern Brut estimat pentru trimestrul IV 2012 a fost de 174797,9 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 0,3% față de trimestrul IV 2011.

Creșteri ale volumului de activitate s-au înregistrat în informații și comunicații (+42,0%), în activitățile profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport (+9,9%), urmate de administrația publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public;

învățământ; sănătate și asistență socială (+5,6%), de activitățile de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii (+4,9%) și de comerțul cu amănuntul și ridicata; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante (+4,3%).

Cea mai mare reducere a volumului de activitate a fost înregistrată în agricultură, silvicultură și pescuit (-24,6%). Reduceri ale volumului de activitate s-au mai înregistrat în industrie (-2,4%), construcții (-2,1%) precum și în ramura de intermediari financiare și asigurări (-0,5%) și de tranzacții imobiliare (-0,5%).

Volumul impozitelor nete pe produs s-a menținut, în termeni reali, la nivelul înregistrat în trimestrul IV 2011.

Din punctul de vedere al utilizării Produsului Intern Brut, în trimestrul IV 2012 cererea internă s-a menținut constantă, comparativ cu același trimestru din anul 2011.

Consumul final total s-a majorat cu 1,0%, ca urmare a creșterii volumului tuturor categoriilor de cheltuieli pentru consumul final, în principal a cheltuielii pentru consumul final al gospodăriilor populației (+0,9%) și a cheltuielii pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (+5,0%). Cheltuiala pentru consumul final al administrațiilor publice s-a majorat cu 0,6%.

Formarea brută de capital fix, s-a redus cu 4,2%, consecință a reducerii investițiilor din sectorul public. Un efect ușor pozitiv asupra PIB l-a avut evoluția exportului net ca urmare a reducerii mai accentuate a volumului importurilor de bunuri și servicii (-4,3%) comparativ cu cel al exporturilor (-4,2%).

Produsul Intern Brut estimat pentru anul 2012 a fost de 587466,2 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 0,3% față de anul 2011.

Creșterea a fost determinată, în mod semnificativ, de majorarea volumului de activitate și, în consecință, a valorii adăugate brute din informații și comunicații (+29,4%) și din activitățile profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport (+8,4%). Creșteri mai reduse s-au înregistrat în activitățile de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii (+3,1%), în ramura de administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială (+2,2%), în tranzacții imobiliare (+1,5%) și în comerțul cu amănuntul și ridicata; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante (+0,3%).

Cele mai importante reduceri ale volumului de activitate s-a înregistrat în agricultură, silvicultură și pescuit (-21,2%), în industrie (-2,1%) și în sectorul de intermediari financiare și asigurări (-0,2%).

Volumul impozitelor nete pe produs s-a majorat cu 3,7%.

Consumul final total a crescut cu 0,9% în anul 2012, comparativ cu anul precedent, atât pe seama creșterii cu 0,6% a cheltuielii pentru consumul final al gospodăriilor populației cât și a creșterii cu 1,9% a cheltuielii pentru consumul final al administrațiilor publice.

Formarea brută de capital fix a înregistrat o creștere cu 4,0 puncte procentuale.

PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI ÎN TRIMESTRUL IV 2012

- serie brută -

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum - în % față de trimestrul IV 2011 -	Indici de preț - în % față de trimestrul IV 2011 -
Agricultură, silvicultură și pescuit	6887,8	75,4	89,7
Industrie	49424,9	97,6	108,2
Construcții	18897,6	97,9	99,2
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	18468,2	104,3	105,2
Informații și comunicații	7056,2	142,0	101,8
Intermedieri financiare și asigurări	4581,3	99,5	103,4
Tranzacții imobiliare	15406,6	99,5	101,2
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	10610,5	109,9	104,9
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	17447,9	105,6	118,7
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	4139,7	104,9	105,0
Valoarea adăugată brută – total	152920,7	100,3	105,2
Impozite nete pe produs ¹⁾	21877,2	100,0	107,3
Produs Intern Brut	174797,9	100,3	105,5
Consum final efectiv	134654,8	101,0	105,4
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	123104,9	101,1	104,6
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	102655,7	100,9	103,6
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	4664,3	105,0	102,0
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	15784,9	100,9	112,6
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	11549,9	100,1	115,0
Formarea brută de capital	46125,9	97,4	101,0
din care:			
Formarea brută de capital fix	44418,7	95,8	100,7
Exportul net de bunuri și servicii	-5982,8	-	-
Export de bunuri și servicii	62210,4	95,8	109,4
Import de bunuri și servicii	68193,2	95,7	105,6

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, syndicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI ÎN TRIMESTRUL IV 2012

- serie ajustată sezonier -

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum - în % față de trimestrul III 2012 -	Indici de preț - în % față de trimestrul III 2012 -
Valoarea adăugată brută – total	129478,7	99,6	101,0
Impozite nete pe produs ¹⁾	19932,5	100,0	106,1
Discrepanță statistică	-430,4	-	-
Produs Intern Brut	148980,8	100,1	100,3
Consum final efectiv	114607,8	99,8	96,6
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	104872,7	100,4	97,7
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	89263,2	100,4	99,1
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	1995,8	101,6	99,9
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	13613,7	100,4	89,0
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	9735,1	88,7	91,8
Formarea brută de capital	37854,4	94,5	100,9
Din care:			
Formarea brută de capital fix	37509,9	96,4	97,7
Exportul net de bunuri și servicii	-4280,9	-	-
Export de bunuri și servicii	60489,5	100,4	104,1
Import de bunuri și servicii	64770,4	97,3	99,7
Discrepanță statistică	799,5	-	-

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI ÎN ANUL 2012

- serie brută -

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum - în % față de anul 2011 -	Indici de preț - în % față de anul 2011 -
Agricultură, silvicultură și pescuit	31069,6	78,8	108,2
Industrie	166642,6	97,9	105,8
Construcții	49090,1	100,0	103,2
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	65606,2	100,3	104,2
Informații și comunicații	23603,4	129,4	101,8
Intermedieri financiare și asigurări	14766,8	99,8	104,4
Tranzacții imobiliare	48931,3	101,5	101,5
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	34881,4	108,4	105,1
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	61699,1	102,2	109,5
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	15391,0	103,1	103,8
Valoarea adăugată brută – total	511681,5	99,8	105,2
Impozite nete pe produs ¹⁾	75784,7	103,7	105,3
Produs Intern Brut	587466,2	100,3	105,2
Consum final efectiv	458585,8	100,9	104,1
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	418716,6	100,8	103,6
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	357246,3	100,6	102,9
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	8240,2	104,3	103,0
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	53230,1	101,3	108,1
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	39869,2	102,8	110,4
Formarea brută de capital	158727,8	101,1	104,7
din care:			
Formarea brută de capital fix	156450,7	104,0	104,1
Exportul net de bunuri și servicii	-29847,4	-	-
Export de bunuri și servicii	234389,5	96,8	108,6
Import de bunuri și servicii	264236,9	98,7	106,0

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeur menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

Precizări metodologice

Produsul intern brut trimestrial la preț de piață (PIBT), principalul agregat macroeconomic al contabilității naționale, reprezintă rezultatul final al activității de producție al unităților producătoare rezidente, în decursul unei perioade, respectiv un trimestru. Produsul intern brut trimestrial la preț de piață se estimează prin două metode, descrise succint în continuare: metoda de producție și metoda cheltuielilor.

Metoda de producție	Metoda cheltuielilor
$PIBT = VAB + IP - SP,$ unde: VAB = valoarea adăugată brută la preț de bază; IP = impozitele pe produs; SP = subvențiile pe produs	$PIBT = CF + FBC + E - I,$ unde: CF = consumul final efectiv; FBC = formarea brută de capital; E = exportul de bunuri și servicii; I = importul de bunuri și servicii.

Principalele surse de date utilizate pentru estimarea Produsului intern brut trimestrial:

- **surse statistice:** anchete infraanuale privind producția industrială, de construcții, servicii, comerț; contul de producție al agriculturii calculat pe baza datelor furnizate de Ministerul Agriculturii; anchete infraanuale privind câștigurile salariale și efectivul de salariați;
- **surse financiar-contabile:** bilanțuri contabile ale instituțiilor financiare;
- **surse administrative:** execuția bugetului de stat și a bugetelor locale, precum și a bugetului asigurărilor sociale de stat; Balanța de Plăți Externe.

Estimarea producției în prețuri curente se realizează:

- pentru societățile nefinanciare (întreprinderi), gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației se estimează, pe ramuri de activitate, prin extrapolarea în volum și preț, sau în valoare, a producției din trimestrul corespunzător al anului precedent, utilizând indicii de volum, de preț și valorici disponibili din sursele de date statistice;

- pentru societățile financiare și administrațiile publice se determină direct pe baza surselor de date (bilanțuri contabile și execuțiile bugetare).

Estimarea consumului intermediar se realizează:

- pentru societățile nefinanciare (întreprinderi), gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației se estimează, pe ramuri de activitate, prin aplicarea ponderii consumului intermediar în producție calculată pentru trimestrul corespunzător al anului precedent, pentru care au existat surse de date complete și detaliate, pe baza ipotezei coeficienților tehnologici constanți;

- pentru societățile financiare și administrațiile publice se determină direct pe baza surselor de date (bilanțuri contabile și execuțiile bugetare).

Valoarea adăugată brută se estimează ca sold între producție și consum intermediar.

Calcularea impozitelor și subvențiilor pe produs are la bază datele din execuțiile bugetare.

Produsul intern brut trimestrial se estimează în prețuri curente, în prețurile perioadei corespunzătoare din anul precedent și în prețuri medii ale anului 2000. Estimările în prețurile medii ale anului 2000 se calculează prin înlănțuirea indicilor de volum.

Pe lângă estimările brute ale Produsului intern brut trimestrial, se calculează și estimări ajustate sezonier prin metoda regresivă, metodă recomandată de regulamentele europene.

Ajustarea sezonieră are drept scop eliminarea efectelor sezoniere din cadrul seriei de date pentru a se evidenția evoluția economică reală din perioade consecutive¹.

Pentru ajustarea seriilor principalelor agregate pe baza cărora se estimează PIB prin metoda de producție și prin metoda cheltuielilor, se utilizează pachetul de programe DEMETRA (metoda TRAMO/SEATS). Acesta realizează estimarea efectului sezonier (evenimente care se întâmplă în același moment, cu aceeași magnitudine și direcție în fiecare an, cum ar fi: anotimpuri, vacanțe, etc., a numărului de zile lucrătoare diferit de la o lună la alta și efectului calendarului, cum ar fi Paștele ortodox, an bisect și alte sărbători naționale) precum și identificarea și corectarea valorilor extreme (schimbări de nivel ocazionale, tranzitorii sau permanente) și interpolarea valorilor lipsă.

Conturile naționale trimestriale din România prezintă, în general, o puternică sezonabilitate, zilele lucrătoare și calendarul neavând efect semnificativ. Din acest considerent nu este necesară aplicarea de metode de ajustare pentru aceste ultime două componente.

Seria ajustată sezonier s-a obținut prin eliminarea din seria brută a efectului sezonier, cu ajutorul unor coeficienți de corecție, stabiliți în funcție de modelul de regresie folosit (aditiv sau multiplicativ). Modelul aditiv sau multiplicativ folosit pentru regresie este identificat automat de programul Demetra în funcție de natura seriilor supuse ajustării.

PIB-ul ajustat sezonier se obține prin metoda directă, ceea ce conduce la apariția unei discrepante statistice între PIB și suma componentelor sale ajustate sezonier în mod independent.

Seriile ajustate sezonier se recalculează trimestrial ca urmare a modificării modelelor adoptate, numărului de regresori folosiți, modificării seriilor brute și a numărului de observații disponibile.

Începând cu trimestrul I 2012, politica de estimare și diseminare a Produsului intern brut trimestrial s-a modificat prin introducerea unei a treia estimări, denumită "date provizorii (2)", ce este publicată, conform calendarului de presă de pe site-ul INS, la aproximativ T+95 zile de la încheierea trimestrului de referință. Principalele obiective ale acestei revizurii sunt legate de:

- integrarea informațiilor statistice, financiar-bancare și administrative devenite disponibile, sau care au fost rectificate, după publicarea primelor estimări provizorii, la T+65 zile de la încheierea trimestrului de referință;
- asigurarea consistenței dintre agregatele ce stau la baza estimării Produsului Intern Brut trimestrial și agregatele din conturile trimestriale ale sectoarelor instituționale, în mod deosebit cele ale sectorului "Administrații publice", cu termen de diseminare T+90 zile de la încheierea trimestrului de referință.

Informațiile suplimentare utilizate la estimarea Produsului Intern Brut – date provizorii (2) se referă la:

- date statistice rectificate pentru luna septembrie privind: indicii producției industriale, indicii prețurilor producției industriale, indicii lucrărilor de construcții, indicii de cost în construcții, indicii volumului cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul cu excepția autovehiculelor și motocicletelor, indicii volumului cifrei de afaceri pentru comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor, indicii valorici ai cifrei de afaceri pentru comerțul cu ridicata, indicii volumului cifrei de afaceri pentru servicii de piață prestate populației, indicii valorici ai cifrei de afaceri pentru servicii de piață prestate în special întreprinderilor;

---

¹ „PIB - serie ajustată sezonier” este utilizat în compararea trimestrului de referință cu trimestrul anterior, în timp ce „PIB – serie brută” se utilizează, preponderent, în compararea cu perioada corespunzătoare din anul anterior. De asemenea, în accepțiunea Eurostat, intrarea/ieșirea din/în recesiune economică este apreciată prin prisma evoluției „PIB – serie ajustată sezonier”, pe baza scăderii sau creșterii înregistrate în două trimestre consecutive.

- date statistice suplimentare privind transportul de pasageri și transportul de mărfuri;
- date administrative detaliate privind execuțiile bugetare;
- date rectificate privind Balanța de Plăți Externe.

Datele privind PIB trimestrial – serie brută și ajustată sezonier – pentru perioada T1 2000 – T4 2012 sunt publicate pe site-ul INS: www.insse.ro.

Produsul intern brut pentru trimestrul IV și anul 2012 – date provizorii (2) va fi publicat prin comunicat de presă, conform calendarului de pe site-ul INS, în data de 3 aprilie 2013.

Date comparative cu celelalte State Membre ale Uniunii Europene se pot obține din Comunicatul de presă al Eurostat care va fi publicat pe data de 6 martie 2013 și care poate fi consultat la adresa: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>.

Detalii privind evoluția Produsului Intern Brut în anul 2012 vor fi prezentate în cadrul conferinței de presă ce va avea loc în ziua de 13 martie a.c., ora 10.00 la sediul INS.